

GAZETA

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XVIII
Nr. 846
Vineri 15 aprilie
1966
4 pag. 25 bani

EDITATA DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Comunicatul plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român

În zilele de 12 și 13 aprilie a.c. au avut loc lucrările Plenarei C.C. al P.C.R. la care au participat membrii și membrii supleanți ai Comitetului Central, membrii Comisiei Centrale de Revizii și ai Colegiului Central de Partid. Plenara a dezbătut următoarele probleme:

1. — Creșterea efectivului, compoziția și structura organizatorică a partidului (raportor tovarășul Virgil Trofin).
2. — Situația cadrelor din organele și aparatul de partid și de stat în anul 1965 (raportor tovarășul Alexandru Drăghici).
3. — Îmbunătățirea activității organizației de pionieri (raportor tovarășul Leonte Răutu).
4. — Modul de rezolvare a propunerilor, sesizărilor și cererilor oamenilor muncii, adresele organelor de partid și de stat (raportor tovarășul Manea Mănescu).
5. — Reorganizarea Institutului de istorie a partidului.

La discuții au luat cuvântul tovarășii: Gheorghe Călin, Ioan Circei, Ion Savu, Valter Roman, Iosif Uglar, Ștefan Bălan, Mișu Dobrescu, Barbu Zaharescu, Gheorghe Nicola, Ioan Voina, Constantin Măndreanu, Mircea Nicolescu, Dumitru Balala, Ștefan Voicu, Gheorghe Roșu, Gheorghe Vasile, Vasile Mîrza, Nicolae Vereș, Constantin Pîrvulescu, Janos Fazekas, Vasile Popot, Petru Enache, Adalbert Crișan, Constantin Dăscălescu, Ludovic Fazekas, Adam Leica, Cornel Onescu, Constantin Drăgan.

Dezbaterile au relevat succesele importante obținute în creșterea rîndurilor partidului, întărirea sa politică și organizatorică, promovarea, educarea și formarea cadrelor, munca politică desfășurată în masele largi ale poporului.

Aprobînd propunerile Comitetului Executiv al Comitetului Central în problemele discutate, vorbitorii au subliniat că aplicarea lor va duce la continua întărire a partidului, a rolului său conducător în întreaga viață socială, la îmbunătățirea activității de formare a tinerei generații, la dezvoltarea democrației socialiste în patria noastră.

Plenara a adoptat în unanimitate hotărîri corespunzătoare în toate problemele discutate.

1. — În legătură cu efectivul, compoziția și structura organizatorică a partidului plenara a constatat că în cursul anului 1965 rîndurile partidului au crescut cu peste 140 000 de membri. La 31 decembrie 1965, Partidul Comunist Român număra 1 518 000 de membri. După ocupația actuală, în rîndurile partidului sînt peste 600 000 muncitori (39,6 la sută), peste 480 000 țărani (31,8 la sută), peste 330 000 intelectuali și funcționari (22 la sută). Repartizarea comunistilor în diferite ramuri ale economiei și culturii, în toate domeniile de activitate socială este corespunzătoare; a sporit simțitor numărul membrilor de partid cu studii medii și superioare; compoziția națională a partidului reflectă în mod corespunzător compoziția națională a populației țării.

Ca urmare a întăririi rîndurilor partidului, au crescut rolul conducător al organizațiilor de partid, competența lor în rezolvarea sarcinilor complexe ale noii etape de dezvoltare a țării, a sporit capacitatea lor de organizare și mobilizare a maseilor.

Plenara a subliniat necesitatea ca și pe viitor să fie primii în partid cei mai conștienți și înaintați muncitori, țărani și intelectuali, care se disting în lupta pentru înfăptuirea politicii partidului și a statului, se bucură de prestigiu și autoritate în rîndul maseilor: o deosebită atenție va trebui acordată profilului politic-mo-

ral al celor ce solicită primirea în partid, modul în care își duc la îndeplinire sarcinile profesionale.

Plenara consideră că una din preocupările centrale ale comitetelor și organizațiilor de partid trebuie să fie munca perseverentă pentru educarea partinică, pentru continua ridicare a nivelului de pregătire politico-ideologică și culturală a membrilor de partid.

2. — Plenara C.C. al P.C.R. a apreciat pozitiv munca depusă de către organele de partid, de stat, de conducerea organizațiilor de masă, economice și social-culturale în domeniul pregătirii, selecționării și promovării cadrelor, cit și rezultatele obținute în ridicarea nivelului de pregătire, îmbogățirea experienței și competenței lor.

Plenara a subliniat necesitatea de a se desfășura și în viitor o muncă sistematică și de perspectivă cu cadrele. Principala criteriu de promovare în diferite munci de răspundere trebuie să fie calitățile politice, profesionale și morale ale oamenilor, rezultatele practice obținute în muncă, contribuția adusă la înfăptuirea hotărîrilor partidului și guvernului la opera de construire a socialismului în patria noastră.

O atenție sporită trebuie acordată îmbogățirii cunoștințelor politico-ideologice, economice, organizatorice și de cultură generală ale activiștilor de partid, sprijinirii îndeaproape a cadrelor tinere pentru formarea lor ca activiști cu o temeinică pregătire, devotați trup și suflet poporului, cauzei socialismului. Este necesar să se promoveze un număr mai mare de femei în funcții de răspundere pe linie de partid, de stat și în organizațiile de masă și obștești.

Plenara a atras atenția ministrilor, organizațiilor și instituțiilor centrale asupra necesității de a îmbunătăți munca cu cadrele, de a asigura o mai bună folosire a specialiștilor, perfecționarea continuă a calificării lor, încadrarea fiecărui sector de activitate cu oameni competenți, bine pregătiți profesional și politic.

Plenara a subliniat din nou îndatorirea comitetelor și organizațiilor de partid de a manifesta grijă și atenție tovarășescă față de cadrele cu activitate îndelungată în mișcarea revoluționară, care, datorită vârstei și sănătății, nu mai pot desfășura muncă permanentă, de a asigura folosirea, pe măsura posibilităților, a experienței lor.

3. — Luînd în discuție activitatea organizației de pionieri, Comitetul Central al partidului a apreciat pozitiv faptul că ea cuprinde în prezent peste 70 la sută din numărul copiilor în vîrstă de 9—14 ani și aduce, alături de familie și școală, o contribuție prețioasă la educarea elevilor, întărirea disciplinei școlare și organizarea activităților extrașcolare.

Pentru îmbunătățirea conținutului activității pionierești, desfășurarea acesteia în forme și metode specifice vârstei, creșterea continuă a aportului ei la munca de educare și formare multilaterală a elevilor, plenara a hotărît ca organizația de pionieri din Republica Socialistă România să aibă organe de conducere proprii, care să lucreze sub îndrumarea Comitetului Central al P.C.R. În îndrumarea activității pionierești trebuie să crească rolul școlii, al cadrelor didactice, care poartă răspunderea principală pentru întregul proces instructiv-educativ și posedă experiența, pregătirea pedagogică și metodică necesare.

Pe plan republican, se va constitui Consiliul Național al Organizației de Pionieri, iar la nivelul regiunilor, raioanelor, orașelor și școlilor — consiliile ale organizației de pionieri, al-

căutate din învățători, profesori, oameni de știință, cultură și artă, specialiști din diferite domenii de activitate, reprezentanți ai organelor Ministerului Învățămîntului, Uniunii Tineretului Comunist, Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Uniunii de Cultură Fizică și Sport. Se va elabora un nou regulament al organizației de pionieri din țara noastră.

Măsurile de îmbunătățire a activității organizației de pionieri vor fi supuse, în vederea definitivării, unei largi dezbateri, la care vor lua parte cadre didactice, activiști de partid și U.T.C., oameni de știință, artă și cultură, părinți.

4. — Analizînd modul de rezolvare a propunerilor, cererilor și sesizărilor, plenara a constatat că oamenii muncii se adresează cu deplină încredere organelor de partid și de stat cu diferite probleme de interes general, obștești și personal. În cursul anului 1965 s-au adresat organelor de partid și de stat din întreaga țară aproape un milion de cetățeni. Această a constituit un sprijin prețios în activitatea organelor de partid și de stat pentru mai buna organizare a muncii, cunoașterea și înlăturarea unor încălcări ale legalității și disciplinei de stat.

Subliniînd necesitatea unei grijii sporite pentru soluționarea problemelor ridicate în scrisori și audiențe, plenara a stabilit măsuri menite să asigure o rezolvare mai operativă a cererilor, reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor, o mai bună organizare a audiențelor la organele de partid și de stat, centrale și locale. Este necesar ca toți conducătorii organelor de partid, de stat, economice și obștești să stabilească zile și ore de primire în audiență a cetățenilor.

Plenara a relevat obligațiile presei centrale și locale de a acorda atenție sporită scrisorilor primite de la cetățeni, de a sesiza organele de partid și de stat asupra problemelor ridicate și de a analiza felul în care se rezolvă petițiile cetățenilor, luînd atitudine împotriva manifestărilor de birocrațism, superficialitate și lipsă de răspundere.

Organele și organizațiile de partid au sarcina de a controla și îndruma sistematic activitatea care se desfășoară în legătură cu cererile, sesizările și scrisorile oamenilor muncii.

5. — Plenara a hotărît transformarea Institutului de istorie a partidului în Institut de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., care se va ocupa de următoarele domenii de cercetare științifică: istoria partidului, a mișcării muncitorești și a luptelor de eliberare socială și națională din țara noastră, problemele privind făurirea și dezvoltarea orînduirii noastre socialiste, istoria mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a mișcării de eliberare națională, problemele de istorie politică, social-economică, curente de idei din epoca modernă și contemporană, precum și problemele teoretice și metodologice ale cercetării istorice în legătura lor cu celelalte științe sociale.

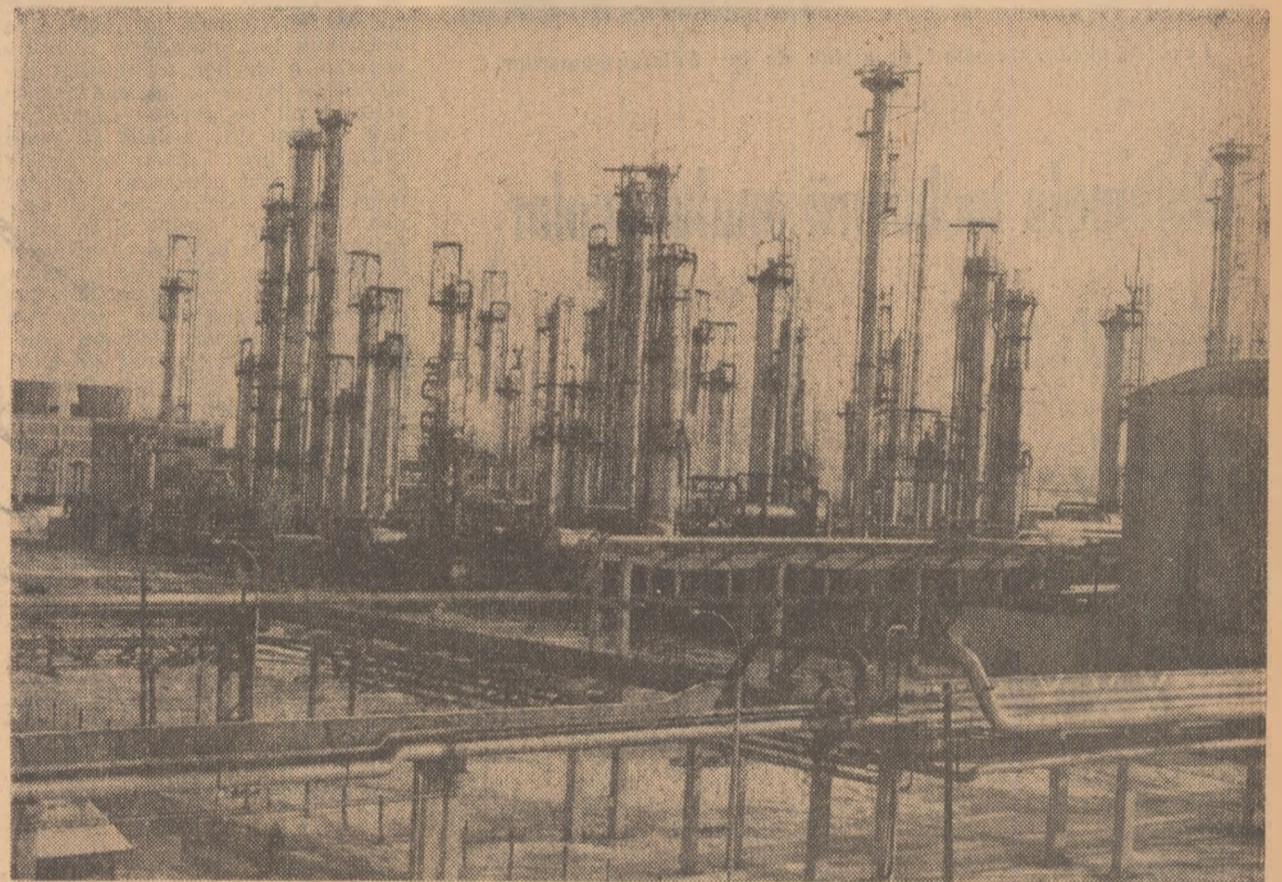
6. — Plenara a aprobat măsurile luate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. pentru ridicarea unor sancțiuni de partid și a anulat unele hotărîri referitoare la sancționarea unor membri de partid.

În încheierea lucrărilor plenarei Comitetului Central a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., care a subliniat sarcinile fundamentale ale partidului în domeniile de activitate analizate, precum și măsurile ce urmează a fi luate de organele și organizațiile de partid pentru aplicarea în viață a hotărîrilor adoptate.

PROIECTELE DEVIN FAPTE

„Industria chimică se va dezvolta și în 1966 într-un ritm înalt, creșterea prevăzută fiind de aproape 22 la sută”.

(Din Darea de seamă asupra înfăptuirii planului de stat pe anul 1965 și cu privire la planul de stat pe anul 1966).

Combinatul chimic din Craiova, gigant al industriei noastre socialiste, constituie unul dintre obiectivele economice însemnate ce vor fi date în funcțiune în primii ani ai cincinalului 1966—1970.

Din cele 12 unități cu producție distinctă cu care le va reuni Combinatul chimic de pe malul Jiului au și intrat în funcțiune de curînd fabricile de oxigen, de azot, de amoniac, instalația de acid azotic și fabrica de azotat de amoniu. Colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri ai Combinatului se străduiește ca, îndeplinind sarcinile trasate în documentele Congresului al

IX-lea al P.C.R., să atingă în cel mai scurt timp indicatorii tehnici și economici stabiliți.

În același timp, în sălile, laboratoarele și atelierele moderne utilizate ale Centrului școlar profesional și tehnic care funcționează pe lângă Combinatul chimic Craiova se formează sute de tineri — schimbul de mine al acestui complex automatizat de fabrici. Viitorii muncitori de înaltă calificare de specialitate, participînd la procesele de producție de înaltă tehnicitate realizate la instalațiile recent date în funcțiune.

În fotografia pe care o prezentăm: modernă instalația de fabricarea de acetilenă.

Didactica — domeniu de creație

Perspectivă optimiste

Didactica, privită ca un domeniu al cercetării științifice, ca teorie a învățămîntului și educației intelectuale, studiază legile care stau la baza procesului de învățămînt. Ca domeniu de activitate practică, ea urmărește, pe baza principiilor teoretice, rezolvarea științifică a problemelor pe care le ridică activitatea de instruire și educație intelectuală a omului. În ambele ipostaze — pentru că distincția de mai sus este mai mult teoretică, domeniul didacticii fiind unic — didactica permite manifestarea talentului, a spiritului creator al personalității pedagogului atunci cînd acesta își pune toate facultățile intelectuale, toate înclinațiile și aptitudinile în serviciul îmbogățirii și perfecționării muncii sale.

Creația în domeniul didacticii se manifestă cel puțin în două direcții — prin aplicarea creatoare a unor principii, metode etc. cunoscute și prin descoperirea și introducerea unor elemente noi în procesul activității. În primul sens, nota de creație este un atribut permanent al activității didactice, este un protest împotriva șablonului și a rutinei, protest izvorit din pasiunea pentru muncă, din năzuința puternică de a aplica într-un fel nou lucrurile cunoscute și de a ridica neconținut calitatea muncii. În cel de-al doilea, creația reprezintă rodul unor căutări înfrigate, al unor meditații îndelungate și al unor străduințe susținute de a reconsidera, de a reînprospăta neconținut conținutul și tehnica muncii. Ea poate fi atît rezultatul unor cercetări speciale, cit și rezultatul generalizării experienței pozitive, iar obiectivele sale, impuse de nevoile societății contemporane, se pot referi la toate aspectele procesului de învățămînt, începînd cu însușirea unui volum sporit de cunoștințe și terminînd cu dezvoltarea unei puternice motivații care să stea la baza învățării.

Creația în domeniul didacticii nu se materializează atît de ușor ca în alte sectoare de muncă; ea are adevărat caracterul unei „re-creații”, al unei sinteze sau al unei restructurări a unui conținut deja cunoscut. (Este cazul unor concepții care pun

pe primul plan un anumit element al didacticii sau al unor metode care se îmbogățesc cu noi procedee sau se combină ingenios cu altele).

O problemă care mobilizează atenția și interesul cercetătorilor din multe părți ale lumii o constituie necesitatea reexaminării conținutului învățămîntului. Studiile întreprinse în această direcție (elaborarea planurilor de învățămînt, modificarea programelor etc.) susțin ideea că, pentru a putea răspunde unor cerințe atît de mari și de variate ca acestea pe care le ridică școala prezentă și mai ales aceea a viitorului, această reexaminare se cere întreprinsă pe mai multe planuri și în strînsă legătură cu toate celelalte probleme ale învățămîntului (organizare, structură, metode etc.). Revizuirea se va face pornind de la cerințele fundamentale ale școlii contemporane, în așa fel încît ea să ducă la accentuarea structurilor logice a fiecărui obiect de învățămînt, la selecționarea și dozarea justă a volumului de cunoștințe, priceperi și deprinderi ce trebuie însușite de elevi (eliminarea supraîncălzirii), la intensificarea caracterului formativ al conținutului și la întărirea corelației dintre diferitele obiecte de învățămînt care concurează la dezvoltarea armonioasă multilaterală a personalității elevilor. Schimbarea accentului de pe informativ pe formativ sau echilibrarea mai justă a acestor două trăsături ale învățămîntului trebuie să permită sporirea influenței pozitive exercitate de fiecare obiect de învățămînt asupra dezvoltării tuturor funcțiilor psihice ale copilului.

Introducerea în metodele speciale și experimentarea cu rezultate pozitive a unor metode, a unor procedee și forme de organizare noi aduce o înnoire a predării diferitelor discipline și tinde în permanență la ameliorarea procesului de însușire a deprinderilor de activitate intelectuală independentă. Dezvoltarea metodelor de specialitate, îmbogățirea conținutului lor cu noi principii și metode au creat condiții favorabile generalizării experienței pozitive sub forma unor principii și

legi mai cuprinzătoare ale didacticii generale și cucerirea unor noi trepte în domeniul teoriei instructive și al educației intelectuale. Această generalizare presupune prelucrarea datelor noi acumulate de către diferitele metode, abstragerea elementelor generale și includerea lor în conținutul didacticii generale sub forma unor noi teze. Noile principii și norme generale vor fi preluate apoi de către fiecare metodă în parte și aplicate la specificul obiectului respectiv. În felul acesta se vor dezvolta și raporturile dialectice dintre didactică și metodică, în sensul creșterii influenței pozitive reciproce dintre cele două discipline: metodicile speciale oferă material concret pentru generalizări, iar tezele și generalizările obținute sînt aplicate la rîndul lor în scopul perfecționării metodelor speciale.

Problema cea mai importantă, însă, careia didactica zilelor noastre trebuie să-i găsească o soluție corespunzătoare este aceea a activizării elevilor, a antrenării lor mai intense în procesul de învățămînt. Stimularea participării elevilor la procesul de însușire a cunoștințelor și de formare a priceperilor și deprinderilor lor intelectuale reprezintă o sarcină a școlii timpului nostru, care nu suferă amănare.

Problema aceasta apare cu atît mai importantă și mai urgentă cu cit se pare că este singura soluție acceptabilă și realizabilă în condițiile actuale, în care prelungirea duratei învățămîntului nu poate depăși anumite limite, iar mijloacele tehnice moderne nu fac decît să completeze metodele tradiționale sau să le sporească eficiența. Numai venind în ajutorul elevilor și transformîndu-i în factori activi ai propriei lor dezvoltări și desăvîșiri școala contemporană poate ieși din actualul impas, iar această sarcină revine în cea mai mare parte didacticii moderne.

Se simte tot mai mult nevoia de a face apel la elev, de a-l dezvolta

Conf. univ. DUMITRU SALADE

(Continuare în pag. a 2-a)

Teme — și metode de tratare

Pentru a realiza și la orele de dirigenție o unitate tematică și, mai ales, pentru a discuta problemele educative sub toate aspectele lor, obișnuiesc să-mi fixez teme principale pe care le urmăresc mai multe ore la rând. Într-adevăr, scotesc cu o problemă morală, de exemplu, nu poate fi discutată într-o singură oră. Cele discutate astfel nu au nici o eficacitate, nu pot convinge puternic, durabil, de multe ori nici măcar nu se rețin, nu rămân în memorie. Temele mari pe care le discut cu elevii mei sînt legate de obicei de educația patriotică, de orientarea în alegerea unei profesii, de educația morală, de educația estetică, de comportarea civilizată etc.

În clasa a X-a, de pildă, am discutat în mai multe ore probleme legate de educația estetică. Ne-am referit la sensul și necesitatea educației estetice, la frumosul în natură, la frumosul în viața socială și cotidiană, la frumosul în literatură, în muzică, în artele plastice, în dans și sport. Pentru a da o idee asupra modului cum au fost orientate discuțiile voi indica aici ideile principale urmărite în ora în care s-a discutat despre artele plastice: a) Locul și rolul artelor plastice în istoria culturii; b) Este necesară o pregătire specială pentru a înțelege o operă de artă plastică? c) Cum se poate realiza această pregătire? d) Care trebuie să fie rezultatele? Întreaga discuție despre frumos, pe lângă că a contribuit la îmbogățirea culturii generale a elevilor, a dezvoltat posibilitățile lor de a înțelege frumusețea lumii pe care o construim, le-a arătat că trebuie să caute bucurii de pref, inate, nu lefiine și vulgare, i-a educat în spiritul intoleranței față de ceea ce este urit în viața socială și în viața particulară, i-a convins că educația estetică este o necesitate pentru omul societății socialiste. Rezultatul acestor discuții l-am constatat cu bucurie ulterior, cînd am constatat că un mare număr de elevi au văzut toate expozițiile deschise în sălile Capitalei, că unii fuseseră de două și trei ori la ele și citiseră mult din ceea ce se scrisese în reviste și gazete asupra lor. Și mai ales, m-a impresionat vocabularul lor, originalitatea ideilor, profunzimea impresiilor, cu totul altele decît cu un an în urmă. Oare rezultatele ar fi fost aceleași dacă am fi discutat probleme de educație estetică timp de o oră?

Fixarea unor teme mari nu înseamnă că, toate cele 10-15 ore de dirigenție dintr-un trimestru trebuie destinate unei singure teme. Înclud în tematică și ore de analiză a muncii, și ore pentru discutarea unor probleme concrete pe care le

scoate la iveală pe parcursul vieții clasei.

În ceea ce privește metodele de tratare a acestor teme, caut ca ele să fie cât mai variate. Gama posibilităților este extrem de largă. La unele teme se pot purta discuții cu elevii, bineînțeles conduse de diriginte. Alte teme se pot trata prin prezentarea vieții unei mari personalități, exemplu convingător pentru trăsătura de caracter sau însușirea morală pe care o ilustrăm. O discuție abstractă despre dragostea de oameni, despre jertfa făcută în slujba unui ideal înalt poate apărea în alegerile de artiști, neconvîngătoare. Dar prezentarea vieții unor mari eroi, a unor mari savanți sau artiști poate convinge mai mult decît cea mai savantă disertație. Și ce bogat cîștig spiritual poate avea un tînar din cunoașterea unor astfel de vieți! O altă metodă de tratare a unei teme poate fi lectura — o lectură bine aleasă, care să se adreseze și intelectului, să comunice elevilor cunoștințe noi, dar să influențeze și sentimentele lor. Alături se pot organiza excursii, vizite la o expoziție, audierea unui concert, vizionarea unui spectacol.

În unele cazuri este indicat și ca dirigintele însuși să vorbească elevilor, chiar ora întreagă. S-a spus adeseori că ora de dirigenție nu trebuie să se transforme într-o lecție. Desigur că nu, dacă luăm termenul în accepția lui cea mai strictă. Dar există lecții și lecții. Se presupune, și așa trebuie să fie, că profesorul are o comoară a lui, o comoară de cunoștințe, de sentimente, de experiențe. Și dacă este așa, în simțul tuturor orelor pe care un diriginte le ține cu o sorie de elevi trebuie negreșit ca el să aibă și posibilitatea de a le împărtăși cit mai mult din tot ce știe, din tot ce ar fi vrut el însuși să știe cînd avea vîrsta lor.

O astfel de lecție nu mai este o lecție ca toate celelalte, este o lecție de viață, este lecția în cel mai înalt sens al cuvîntului. Cine n-a comunicat astfel cu clasa lui, cine n-a simțit că are în față, măcar o dată, un singur suflet strălucind în zeci de perechi de ochi care îi sorb cuvintele, cine n-a ajuns să vorbească în șoaptă într-o clasă plină, în care nimic nu mai mișcă și în care propriul său glas sună prea tare, acela n-a fost niciodată diriginte. Și mai ales, acela s-a privat de una din cele mai mari bucurii pe care le poate avea un profesor: bucuria de a vedea gîndurile sale cele mai bune și idealurile sale cele mai înalte preluate de alte și mereu alte generații.

Prof. M. VASILESCU

Perspective optimiste

(Urmare din pag. 1-a)

Inițiativa și spiritul de independență, de a-i stimula la maximum capacitățile și aptitudinile și de a-i ajuta să acumuleze prin activitate proprie cultura generală și de specialitate necesară încadrării lui în societate.

Valorificarea tuturor rezervelor existente în școală și folosirea întregii capacități de muncă a elevilor trebuie să facă obiectul unor cercetări pedagogice neîntrerupte. Același lucru, pe de o parte, stabilirea unei concordanțe între cerințele școlii (societății) actuale și capacitățile de asimilare a elevilor, iar pe de altă, găsirea unor metode și procedee care să permită elevilor atingerea în anii de școlaritate a unui nivel intelectual cât mai ridicat, pe măsura capacității lor integrale și reale.

Un asemenea obiectiv poate fi atins numai prin includerea rezultatelor altor științe în conținutul didactic (psihologia pedagogică, cibernetică, logica matematică etc.) și prin largirea formelor de muncă independentă a elevilor. Atingerea acestui țel presupune o atitudine inovatoare în toate compartimentele didacticii (principii, metode, forme de organizare etc.) și inițierea unor cercetări fundamentale și aplicative mai curajoase atît de către cei care lucrează în școli, cît și de către cercetătorii științifici.

Inspirate din nevoile reale ale școlii și sprijinite pe un sever aparat științific, cercetările pedagogice complexe pot aduce soluții noi unor probleme fundamentale ale activității instructiv-educative.

Încorporarea rezultatelor unor cercetări din alte domenii în conținutul didactic obligă la reformularea unor principii și norme, la revizuirea unor teze ale pedagogiei clasice și scurtează drumul spre cunoașterea legității proceselor pe care vrem să le realizăm în domeniul instrucției și educației intelectuale.

Extinderea formelor de muncă independentă a elevilor și sprijinirea procesului de învățămînt într-o mai largă măsură pe activități formative cum sînt munca în bibliotecă, documentarea pe bază de fișe, cercetări independente, întocmirea unor dări de seamă, referate, compuneri etc. și folosirea mijloacelor tehnice moderne (benzi magnetice, discuri, filme etc.) în scopul ridicării nivelului de pregătire reprezintă o contribuție dintre cele mai importante la rezolvarea sarcinilor despre care este vorba. Căutarea unor metode și forme de activitate care să asigure însușirea conștientă și temeinică a cunoștințelor, paralel cu dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor, precum și formarea priceperilor și deprinderilor lor de muncă independentă sînt

GRIJA PARTIDULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT

Îmbunătățirea continuă a bazei didactico-materiale

Grija profundă și permanentă a partidului pentru destinele școlii românești se vădește atît în felul cum sînt stabilite sarcinile ei principale de viitor, menite să ducă la ridicarea continuă a nivelului de cultură al întregului popor, cît și în asigurarea unor condiții materiale mereu mai bune pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ.

Printre sarcinile de bază ale planului economic pe anii 1966-1970, Directivile Congresului al IX-lea al P.C.R. inscriu, la punctul 6, „dezvoltarea învățămîntului pentru formarea și perfecționarea cadrelor de specialitate, ridicarea nivelului de pregătire profesională a muncitorilor și cadrelor tehnice”. În acest scop se prevede extinderea și perfecționarea diferitelor forme de învățămînt, întărirea corespunzătoare a bazei materiale a acestora.

În perioada 1960-1965 s-au construit 24.500 de săli de clasă față de 15.000, cît era prevăzut. În perioada 1966-1970, pentru învățămîntul superior se va da în folosință o capacitate de școlizare însumînd circa 270.000 m.p. Pentru învățămîntul profesional și cel mediu de specialitate se vor da în folosință circa 1.000 de săli de clasă și circa 44.000 de locuri în internate. Cheltuielile bugetare pentru învățămînt în 1970 vor fi cu circa 30% mai mari față de 1965.

Impresionantă desfășurare a activității de construcție în domeniul învățămîntului a avut drept coordonate de bază realizarea clădirilor școlare la un nivel mereu îmbunătățit din punct de vedere funcțional și arhitectonic, condiții pentru un învățămînt științific modern. Bazați pe experiența acumulată, pe consultarea largă a oamenilor școlii și valorificînd cele mai înaintate concepții tehnice existente pe plan mondial în acest domeniu, proiectanții viitoarelor construcții școlare au drept preocupare centrală în această perioadă ridicarea pe o nouă treaptă calitativă a bazei materiale a învățămîntului.

O deosebită atenție acordă documentele de partid dotării școlilor cu material didactic perfecționat, cu laboratoare și mijloace tehnice audio-vizuale moderne — factori de seamă în pregătirea unui tîner capabil să stăpînească științele și tehnica contemporană, să le pună în slujba desăvîririi construcției socialiste. Pornind de la cerințele mereu sporite ale dotării școlilor cu mijloace tehnice auxiliare pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ, producția I.M.D. — întreprindere profilată în întregime în vederea fabricării de material didactic — este în continuă ascensiune din punct de vedere cantitativ și își îmbunătățește mereu calitatea. A devenit un factor comun al vieții școlare predarea lecțiilor în laboratoare dotate cu material didactic și mijloace care permit ilustrarea și prezentarea experimentală a legilor și principiilor studiate. De asemenea, pîtrund tot mai larg în școli — la lecțiile de fizică sau chimie, de istorie sau de literatură, de geografie sau științe naturale, de limbi străine sau de muzică — filmul, discul, magnetofonul. Au început să acorde un sprijin tot mai larg procesului de învățămînt și o serie de programe radiodifuzate și televizate.

Deosebit de valoroase sînt și condițiile de studiu în învățămîntul profesional și tehnic, ai cărui elevi dispun, pe lângă laboratoare, de cabinete școlare pentru predarea disciplinelor de specialitate și de ateliere dotate cu mașini, utilaje și machete care permit demonstrații la nivelul tehnicii moderne.

Învățămîntul superior dispune de laboratoare și săli de demonstrații care oferă depline posibilități pentru aprofundarea chiar și a celor mai recente descoperiri științifice contemporane.

Fotografiile alăturate înfățișează câteva crîmpeie din viața învățămîntului nostru, evidențiind deosebitele condiții materiale de care dispune astăzi școala românească.

În clișee, de sus în jos :

Vedere generală a unei noi școli înălțate de curînd în cartierul Gulești din Capitală.

Laboratorul de chimie al liceului construit recent în Marghita, regiunea Crișana.

Lucrări în laboratorul de fizică al Grupului școlar petrol din Ploiești.

În biblioteca Casei pionierilor din Tirgu-Jiu.

Sala de sport al Liceului nr. 1 din Baia Mare.

La cercul micilor crescători de albine de la Palatul pionierilor

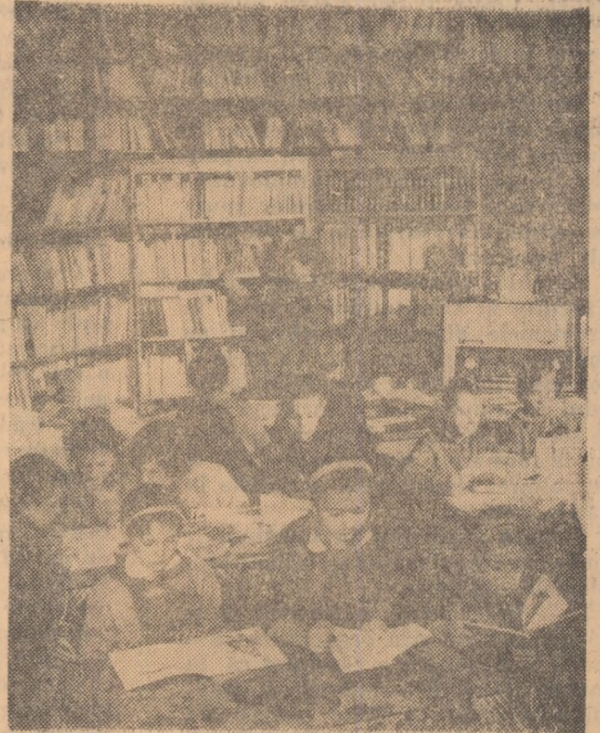
Problemele încheierii anului școlar în dezbaterile adunărilor sindicale trimestriale

În organizațiile sindicale din școli se desfășoară în prezent adunările sindicale trimestriale, prilej deosebit de binevenit pentru a examina modalitățile de muncă în etapa școlară. În cadrul acestor adunări membrii de sindicat se opresc pe larg asupra sarcinilor care revin organizațiilor sindicale în sprijinirea activității profesionale, în desfășurarea cu succes a muncii din etapa finală a anului școlar.

Birourile grupelor sindicale din școlile timișorene — ne-a spus tov. FLOREA PIROI, președintele comitetului sindicatului învățămînt din orașul Timișoara — au fost îndrumate ca, pornind de la problemele curente existente în școli la sfîrșitul celui de al doilea trimestru, să sublinieze, în dările de seamă prezentate în fața adunărilor sindicale, și direcțiile în care urmează să fie orientată activitatea sindicală, astfel încît ea să însemne un sprijin concret în încheierea cu succes a anului școlar. Din felul cum s-au desfășurat pînă acum adunările sindicale trimestriale apare limpede că ele vor constitui un sprijin eficient pentru mai buna organizare și desfășurare a muncii profesionale în perioada care urmează. La adunarea sindicală trimestrială de la Liceul nr. 7, de pildă, și în darea de seamă prezentată de biroul grupei sindicale, ca și în discuții s-a vorbit despre necesitatea de a se asigura condiții ca toți profesorii să realizeze parcurgerea integrală a materiei prevăzute în programe, ca și despre măsurile ce pot fi luate de sindicat pentru buna desfășurare a recapitulării finale (asigurarea bibliografiei de specialitate, înălțurarea supraîncărcării cu sarcini a unor cadre didactice etc.). La adunările sindicale trimestriale de la liceele nr. 1 și nr. 6 au fost dezbătute probleme privind sporirea eficienței fiecărei lecții din etapa finală. În acest scop s-au prevăzut, printre altele, măsuri menite să sprijine conducerea școlii în asigurarea unei mai judicioase folosiri a laboratoarelor și materialului didactic.

Astfel de probleme s-au ridicat în toate adunările care au avut loc pînă acum. Fără a se mulțumi cu simpla trecere în revistă a realizărilor obținute în etapa precedentă, adunările sindicale și-au îndreptat cu precădere atenția asupra unor soluții menite să răspundă problemelor importante ale muncii membrilor de sindicat. Una din aceste probleme, în legătură cu care s-au făcut numeroase propuneri concrete, se referă la îmbunătățirea documentării în domeniul specialității și al pedagogiei. Comitetul sindicatului a și luat unele măsuri pentru traducerea în viață a propunerilor făcute. Astfel, la biblioteca aflată la sediul comitetului se va organiza un stand special cuprinzînd toate materialele necesare profesorilor în legătură cu organizarea recapitulării finale, cu pregătirea examenelor ș.a.m.d. De asemenea, s-au alcătuit și vor fi difuzate în toate școlile liste bibliografice care se referă la aceste probleme. Comitetul sindicatului va organiza, în viitoarele săptămîni, un ciclu de expuneri-consultări legate de etapa încheierii anului școlar. La rîndul lor, birourile grupelor sindicale în care s-au ținut adunările

C. R.

PROGRAMELE EXAMENULUI DE MATURITATE DIN SESIUNEA ANULUI 1966

Obiectele la care se va susține examenul de maturitate în anul 1966, conform ordinului Ministerului Învățământului nr. 146 din 1965, sint următoarele:

Secția reală: literatura română — scris și oral; matematică — scris și oral; fizică — oral; chimie — oral; istoria României — oral; noțiuni de marxism-leninism — oral.

Secția umanistă: literatura română — scris și oral; o limbă modernă (limba engleză, franceză, germană, rusă) sau limba latină, la alegere — scris și oral; istoria României — oral; noțiuni de marxism-leninism — oral; chimie — oral sau fizică — oral, la alegere; biologie generală — oral.

Candidații de la școlile sau secțiile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare — atît cei de la secția umanistă cît și cei de la secția reală — vor da examen și la limba și literatura maternă — scris și oral.

Programele după care vor fi examinați candidații la toate aceste obiecte sint următoarele:

LITERATURA ROMÂNĂ

Din materia clasei a IX-a:

FORMAREA LIMBII ROMÂNE: Teritoriul pe care s-au format poporul și limba română. Limba română, limbă romanică. Caracterul latin al limbii române. Elemente autohtone. Influențe exercitate asupra limbii române.

CULTURA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ÎN SEC. XIV—XVIII

Începuturile istoriografiei în limba română (Gr. Ureche, Miron Costin în Moldova, Radu Popescu, C. Cantacuzino în Muntenia). Principalele idei care se desprind din operele acestora.

ION NEULCEU. Letopisetul Țării Moldovei. O samă de cuvinte (prezentare generală). Importanța acordată de I. Neulceu tradiției istorice a poporului. Valoarea literară a legendelor. Opera lui I. Neulceu, izvor de inspirație pentru scriitorii noștri.

DIMITRIE CANTEMIR. Scurtă prezentare a vieții. Activitatea de scriitor. Descrierea Moldovei (prezentare generală). Valoarea operii sale științifice și literare. Patriotismul și umanismul scriitorului.

Locul istoricografiei în dezvoltarea culturii și literaturii române. Idei principale în istoriografie: originea română a poporului român; unitatea românilor; ideea originii latine a limbii române; patriotismul cronicarilor. Contribuția cronicarilor la dezvoltarea limbii literare.

CULTURA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XVIII-LEA ȘI LA ÎNCĂPUTUL ȘI ÎN TRAIUL AL XIX-LEA, ÎN TRANSILVANIA, ȚARA ROMÂNĂ ȘI ÎN MOLDOVA

Școala ardeleană. Cauzele apariției Școlii ardelene. caracterul ei progresist. Activitatea lui S. Micu, Gh. Sincal, P. Maior, Ion Budai-Deleanu. Rolul Școlii ardelene în formarea conștiinței naționale și în dezvoltarea culturii românești.

ION BUDAI-DELEANU. Activitatea literară. Țiraniada, operă de critică la adresa feudalismului. Cîntul X (fragmente). Valoarea literară a operii.

Dezvoltarea literaturii în prima jumătate a sec. al XIX-lea. Dezvoltarea culturii naționale. Presa. Teatrul. Literatura. Valorificarea folclorului. Traduceri și adaptări din literatura universală.

VASILE CIRLOVA. Activitatea literară. Marșul românilor. Rîurițele Tirgovistei (analiză literară).

ION ELIADE RĂDULESCU. Activitatea culturală. Gramatica românească. Prefața.

MIHAIL KOGĂLNICEANU. Activitatea ca îndrumător al culturii și literaturii. Dacia literară. Programul Daciei literare. Interesul pentru studiul științific al istoriei.

NICOLAE BĂLĂCESCU. Viața și activitatea lui Mihail-Voievodă Viteazul — fragment — (analiză literară).

Locul lui N. Bălăcescu în literatură. Valoarea artistică și patriotică a operii.

GRIGORE ALEXANDRESCU. Activitatea literară. Opera. Poezia patriotică. Umbra lui Mircea la Cozia (analiză literară). Fabula. Toporul și pădurea (analiză literară). Importanța operii lui Gr. Alexandrescu pentru dezvoltarea literaturii noastre.

COSTACHE NEGRUȚI. Activitatea literară. Opera. Nucleul istoric al Alexandru Lăpușeanul (analiză literară).

VASILE ALECSANDRI. Viața și activitatea literară. Opera. Poezia. Creații inspirate din poezia populară. Cîntic haiducească (analiză literară). Evenimentele social-politice reflectate în poezia lui V. Alecsandri. Peneș Curcanul (analiză literară).

Evocarea frumuseții naturii în poezia lui V. Alecsandri. Pastelurile. Oglindirea în pastelul a frumuseții priveliștilor țărilor și a dragostei poetului față de natură. Concertul în luncă (analiză literară). Teatrul. Despot-Vodă (analiză literară).

Locul operii lui V. Alecsandri în dezvoltarea literaturii noastre. Activitatea literară multilaterală (opere, legende, poezii patriotice, opere dramatice). Valorificarea tezaurului artistic al creației populare.

Contribuția scriitorilor din generația de la 1848 la dezvoltarea literaturii scriitorilor generației de la 1848.

LITERATURA ROMÂNĂ ÎN PERIOADA DE DUPĂ REVOLUȚIA DE LA 1848

NICOLAE FILIMON. Activitatea literară. Ciocoi vechi și noi (analiză literară). Valoarea literară a operii.

ALEXANDRU ODOBESCU. Activitatea literară. Interesul pentru evocarea trecutului istoric (Miunea Vodă cel Rău și Doamna Châjna). Miunea Vodă cel Rău (analiză literară).

sfîrșitul secolului al XIX-lea. (Viața la țară, Țânase Scatiu). Țânase Scatiu (analiză literară).

Contribuția lui D. Zamfirescu la evoluția romanului nostru.

OCTAVIAN GOGA. Activitatea literară. Aspecte din viața satului ardelean (Noi, Plugarii, Oltul), legătura strînsă dintre natură și popor. Figuri reprezentative din lumea satului (Dascălul, Dascălita, Apostolul). Evocarea vieții grele a țăranilor ardeleni (Plugarii, Călcășii).

Călcășii (analiză literară). Însemnătatea operii lui O. Goga. **CALISTRAT HOGAȘ.** Activitatea literară.

Singur (analiză literară). Particularități artistice.

GARABET IBRĂILEANU. Activitatea de critic literar. G. Ibrăileanu și viața românească. Rolul lui G. Ibrăileanu în dezvoltarea literaturii și criticii literare.

Din materia clasei a XI-a: **LITERATURA ROMÂNĂ ÎN SECOLUL AL XX-LEA.**

a) **Literatura română în perioada dintre cele două războaie mondiale.** Dezvoltarea literaturii. Publicații conduse sau îndrumate de P.C.R. (Cultura proletară. Veac nou, Bluză albăstre, Era nouă, Reporter).

Reviste și grupuri literare. Viața românească. Sburătorul. Curentele moderniste. Eugen Lovinescu, teoretician al modernismului în literatură română.

„Gîndirea” și curentul „tradiționalist”. Apararea de către P.C.R. a tradițiilor progresiste ale literaturii, mobilizarea scriitorilor legați de popor împotriva ideologiei fasciste și a literaturii reacționare.

b) **Literatura română în anii puterii populare.** Revoluția culturală. Conducerea revoluției culturale de către partid. Dezvoltarea literaturii. Valorificarea moștenirii literare. Îndrumarea dată de P.C.R. dezvoltării artei și literaturii noi.

LIVIU REBREANU. Activitatea literară. Tematica operii. Viața satului (Ion), răscoala țăranilor din 1907 (Răscoala), demascarea războiului și a politicii diversioniste (Îfic Strul dezertor. Catastrofa. Pădurea spin-zuraților).

Răscoala (analiză literară). Caracterul realist al operii. Locul lui L. Rebreanu în literatura română.

CEZAR PETRESCU. Activitatea literară. Intuțecare (analiză literară).

GEORGE BACOVIA. Activitatea literară. Tematica poeziilor: viața citadină, monotonia orașului provincial, peisajele triste (Lacustră, Decor, Toamnă, Plouă, Nervi de primăvară). Plumb (analiză literară).

Particularități artistice. **GEORGE TOPIRCEANU.** Activitatea literară. Balade vesele și triste, Migdale amare, Parodii originale.

Rapsodii de toamnă (analiză literară). **ALEXANDRU SAHIA.** Activitatea literară. Tematica navelor: Uzina vie, Revolta din port, Ploaia din iunie, Întorcerea tatei din război, În cîmpia de sânge a Mărășeștilor, Somaj fără rasă, Execuția din primăvară. Activitatea publicistică cu caracter militant în revistele Veac nou și Bluză albăstre.

Uzina vie (analiză literară). Locul lui A. Sahia în literatura română.

MIHAIL SEBASTIAN. Activitatea literară. Ultima oră (analiză literară).

CAMIL PETRESCU. Activitatea literară. Opere înrîurite de concepția partidului clasei muncitoare (Bălăcescu, Un om între oameni).

Bălăcescu (analiză literară). Locul lui Camil Petrescu în literatura română.

MIHAIL SADOVEANU. Viața și activitatea literară. Opera. Satul și țăranul în opera lui M. Sadoveanu (Boardeeni, Păcat boieresc, Mergind spre Hirău).

Județ al sârmanilor (analiză literară). **Bogăția sufletească a omului din popor** în opera lui M. Sadoveanu. **Baltagul** (analiză literară).

Viața țirgurilor de provincie în opera lui M. Sadoveanu. (Floarea ofițită, Locul unde nu s-a întîmpinat nimic).

Natura patriei în opera lui M. Sadoveanu. (Țara de dincolo de neguri).

Frații Jderi (analiză literară). **Natura potcoavă** (analiză literară). Arta scriitorului. Locul lui M. Sadoveanu în literatura română.

TUDOR ARGHEZI. Viața și activitatea literară. Opera. Poezia lirică cu caracter filozofic (Psalmi).

Poezia socială (Plugule, Binecuvîntare). Proza (Poarta neagră, Icoane de lemn, Tablete din țara de Kutu, Ci-mitruș Buna-Vestire, Lina).

Testament (analiză literară). **Activitatea literară după 23 August 1944.**

1907. Pe răzătoare (analiză literară).

Epilog (analiză literară).

Cîntare omului. Cel ce gîndește singur (analiză literară).

Particularitățile artistice ale poeziei lui T. Argezi. Bogăția și plasticitatea limbii, forța de înnoire a imaginilor. T. Argezi, artist al cuvîntului. Locul lui T. Argezi în literatura română.

GEORGE CĂLINESCU. Activitatea literară. Istoric și critic literar (Istoria literaturii omâne de la origini pînă în prezent, 1941).

Studii despre Gr. Alexandrescu, Nicolae Filimon, Viața lui M. Eminescu.

Romancier. Enigma Otiliei (analiză literară).

Locul lui G. Călinescu în literatura română.

ZAHARIA STANCU. Activitatea literară.

Desculț (analiză literară). **GEO BOGZA.** Activitatea literară.

Reprezentant de frunte al reportajului literar (Cartea Oltului, Fagină contemporane).

Un om a trecut peste munți (analiză literară).

Locul lui Geo Bogza în literatura română.

NAGY ISTVAN. Activitatea literară. La cea mai înaltă tensiune (analiză literară).

MARIN PREDĂ. Activitatea literară. **Moromeții** (analiză literară).

TITUS POPOVICI. Activitatea literară. **Setea** (analiză literară).

MIHAI BENIUC. Activitatea literară. **Cîntec de primăvară** (analiză literară). **Patria** (analiză literară).

Mărul de lîngă drum (analiză literară).

EUGEN JEBELEANU. Activitatea literară. **Sursul Hiroshimei** — fragmente (analiză literară).

MARIA BANUS. Activitatea literară. **Din Maramureș...** (analiză literară). **Patronul** (analiză literară).

MIHAI DAVIDOGĂLU. Celatea de foc (analiză literară).

AUREL BARANGA. Mielul turbat (analiză literară). Realizarea comicului de situație.

Realizări ale literaturii noastre noi

Proza. Realizări obținute în domeniul prozei. Tematica prozei. Reprezentanți.

Poezia. Realizări obținute în domeniul poeziei. Tematica poeziei noi. Reprezentanți.

Dramaturgia. Tematica noii dramaturgii. Reprezentanți.

La limba română, candidații provenienți din școlile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare vor fi examinați din materia prevăzută în programa de maturitate publicată mai sus, cu excepția următoarelor teme care nu au fost studiate.

La capitolul V. Alecsandri, în loc de pastelul „Concertul în luncă” candidații vor fi examinați din pastelul „Iarna”.

La capitolul M. Eminescu nu se va cere analiză literară a poeziei „Epigoni”.

La capitolul M. Sadoveanu nu se va cere analiză literară a romanului „Frații Jderi”, ci doar caracterizarea generală a acestei opere.

MATEMATICA

Din materia clasei a VIII-a: **ALGEBRA**

1. **Numere raționale:** Numere naturale. Numere fracționare. Numere pozitive și negative. Adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea numerelor raționale. Proprietățile acestor operații.

2. **Expresii algebrice:** Monom. Polinom. Termeni asemenea și reducere lor. Valoarea numerică a polinoamelor. Polinom omogen. Adunarea și scăderea polinoamelor. Înmulțirea monoamelor și a polinoamelor. Ridicarea la o putere a polinoamelor și pozitivă și negativă. Formule pentru calcul prescurtat: $(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$; $(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$; $(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$; $(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$; $(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$.

3. **Expresii raționale fracționare:** Expresia rațională fracționară. Frații algebrice. Fundamentalele algebrice. Aducerea fracțiilor algebrice la același numitor. Operații cu fracții algebrice. Valoarea numerică a unei fracții algebrice.

4. **Expresii iraționale.** Ridicarea la o putere. Extragerea rădăcinii pătrate. Extragerea rădăcinii de ordinul n. Noțiunea de număr irațional. Adunarea, scăderea și înmulțirea numerelor iraționale. Număr imaginar și număr complex. Expresii iraționale, definiții. Proprietățile fundamentale a unui radical cu privire la înmulțirea și împărțirea indicului și exponenților cu același număr. Aducerea rădăcinilor la același indice. Simplificarea radicalilor. Extragerea rădăcinii dintr-un produs, dintr-un cît, dintr-o putere și dintr-un radical. Scoaterea unui factor rațional de sub radical și introducerea lui sub radical. Radicali asemenea și reducerea lor. Adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea, ridicarea la putere și extragerea rădăcinii expresiilor iraționale. Raționalizarea numitorilor în cazul cînd: numitorul este radicalul unui monom, numitorul este o sumă de 2 sau 3 radicali cu indicele 2. Valoarea numerică a unei expresii iraționale.

5. **Ecuații de gradul I:** Egalitatea. Proprietățile egalității. Expresii algebrice identice. Ecuații. Ecuații echivalente. Proprietățile ecuațiilor și consecințele lor. Rezolvarea ecuațiilor de gradul I cu o singură necunoscută, numerice și literale. Sisteme de ecuații de gradul I cu 2 sau 3 necunoscute. Rezolvarea sistemelor de ecuații numerice și literale. Rezolvarea sistemelor de ecuații care se reduc la sisteme de ecuații care se reduc la sisteme de gradul I. Inegalități de gradul I cu o singură necunoscută și graficul ei. Interpretarea grafică a soluției unui sistem de 2 ecuații cu 2 necunoscute.

6. **Ecuații de gradul II:** Rezolvarea ecuațiilor de gradul II necomplete și complete, numerice și literale. Formule simplificative. Relații între rădăcini și coeficienți. Ecuații iraționale.

GEOMETRIA

1. **Introducere.** Corp geometric. Suprafață. Linie. Punct. Figură, figuri egale. Propoziții: axioma, teoremă reciprocă și teoremă contrară. Linie dreaptă, semidreaptă, segment de dreaptă, operații cu segmente de dreaptă, linie frîntă, poligon.

2. **Unghiuri.** Unghi. Unghiuri adiacente. Egalitatea și neegalitatea unghiurilor. Operații cu unghiuri. Bisectoarea. Perpendiculară și oblice. Unghi drept, ascuțit și obtuz. Despre construcția unei perpendiculare dintr-un punct pe o dreaptă și unicitatea ei. Unghiuri suplimentare, complementare și opuse la vîrf. Despre suma unghiurilor cu același vîrf ase-

zate de aceeași parte a unei drepte și în jurul unui punct. Despre bisectoarea a două unghiuri adiacente și ale unghiurilor formate de două drepte concurente. Măsurarea unghiurilor. Unități de măsură. Unghi la centru.

3. **Triunghiuri:** Poligon. Clasificarea poligoanelor. Triunghi. Bisectoarea, înălțime, mediană și mediatoare. Clasificarea triunghiurilor. Simetria față de o axă. Proprietățile triunghiurilor isoscele și echilaterale. Criteriile de egalitate a triunghiurilor oarecare și dreptunghic. Unghi exterior. Relații între laturile și unghiurile unui triunghi. Comparație între lungimea segmentului și a liniei frînte. Perimetrul unui poligon convex este mai mic decît perimetrul unui poligon înconjurător. Despre triunghiurile care au două laturi respectiv egale și unghiurile cuprinse între ele neegale.

4. **Perpendiculare și oblice.** Perpendiculară este mai scurtă decît orice oblică dusă din același punct. Distanța de la un punct la o dreaptă. Proprietatea mediatorii unui segment și proprietatea bisectoarei unui unghi. Loc geometric.

5. **Drepte paralele.** Construcția unei drepte paralele cu o dreaptă dată. Postulatul lui Euclid. Consecințele postulatului. Unghiuri formate de două drepte paralele tăiate de o secantă. Unghiuri cu laturile respectiv paralele. Unghiuri cu laturile respectiv perpendiculare. Suma unghiurilor unui triunghi. Suma unghiurilor interioare și exterioare ale unui poligon convex.

6. **Pătrulater:** Paralelogram. Proprietățile paralelogramului. Simetria față de un punct. Rombul, dreptunghiul și pătratul. Proprietățile lor. Mediana relativă la ipotenuza unui triunghi dreptunghic. Trapezul. Proprietățile trapezului isoscel. Proprietatea dreptei mijlocii în triunghi și în trapez.

7. **Drepte concurente în triunghi:** Concurența mediatorilor, înălțimilor, bisectoarelor și medianelor.

8. **Cercul:** Cercul. Tangentă și normală. Diametri, coarde și arce. Dependența dintre coarde și distanțele lor la centru. Distanța unui punct la un cerc. Locuri geometrice: a) al mijloacelor cordeilor care rămîn paralele cu o dreaptă dată; b) al diametrilor conjugăți; c) al mijloacelor cordeilor egale dintr-un cerc. Pozițiile relative a două cercuri. Unghiuri a două cercuri care se taie. Cercuri ortogonale.

9. **Măsură unghiurilor:** Unghiuri inscrite. Unghiuri cu vîrful în interior și exteriorul cercului. Cazuri particulare. Arc capabil de un unghi dat. Patrulater inscripșibil. Proprietățile lui. Condiția ca patru puncte să fie pe un cerc.

Din materia clasei a IX-a: **ALGEBRA**

1. **Ecuații de grad superior care se reduc la gradul II:** Ecuații reciproce de gradul III, IV. Ecuații binome de gradul IV, VI, VIII. Transformarea expresiei $\sqrt{A} \pm \sqrt{B}$ într-o sumă sau diferență de 2 radicali.

2. **Sisteme de ecuații de gradul II.** Sisteme de gradul II cu două ecuații, una fiind de gradul I. Sisteme care se rezolvă prin procedee speciale. Sisteme de gradul II cu două sau trei necunoscute, cazuri particulare. Probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de gradul II.

3. **Progresii.** Progresii aritmetice. Formula pentru aflarea unui termen oarecare și formula sumei termenilor. Progresii geometrice. Formula pentru aflarea unui termen oarecare și formula sumei termenilor. Suma unei progresii geometrice infinite descrescătoare. Transformarea unei fracții zecimale periodice în fracție ordinară.

4. **Funcții:** Mulțimi de puncte pe o dreaptă. Interval. Definiția funcției. Funcție de gradul II. Descompunerea trinomiului de gradul II în factori liniari. Graficul funcției de gradul II. Punctele caracteristice ale trinomiului. Semnul trinomiului de gradul II. Inegalități a căror rezolvare conduce la studiul unor binoame de gradul I și al unor trinoame de gradul II. Discuția rădăcinilor ecuațiilor de gradul II ai cărei coeficienți depind de un parametru. Discuția problemelor de gradul II.

5. **Funcția exponențială. Funcția logaritmică:** Puteri cu exponent pozitiv, zero, negativ și fracționar. Operații cu ele. Funcția exponențială, proprietăți și graficul ei. Definiția logaritmului. Funcția logaritmică, proprietăți și graficul ei. Logaritmul unui produs, unui cît, unei puteri și al unui radical. Logaritmi zecimali. Caracteristică și mantisă. Întrebuintarea tabelelor de logaritmi. Cologaritmi. Operații cu logaritmi cu caracteristici pozitive sau negative. Aplicații la calculul expresiilor numerice. Ecuații exponențiale. Ecuații logaritmice.

GEOMETRIA

1. **Segmente proporționale. Asemănarea triunghiurilor și poligoanelor:** Raportul a două segmente și segmente proporționale. Împărțirea unui segment dat într-un raport dat. O paralelă la una din laturile unui triunghi împarte pe celelalte două în părți proporționale. Consecințe. Reciprocă. Două secante oarecare sînt tăiate în părți proporționale de drepte paralele. Construcția celui de al 4-lea segment proporțional. Împărțirea unui segment în părți proporționale cu mai multe segmente date. Bisectoarea interioară (exterioră) împarte latura opusă a unui triunghi în segmente proporționale cu laturile ce pornesc din același vîrf cu bisectoarea. Reciprocă. Triunghiuri asemenea. Teorema fundamentală a asemănării. Cauzele de asemănare ale triunghiurilor oarecare și dreptunghic. Un fascicol de drepte concurente determină pe două drepte paralele segmente proporționale. Reciprocă. Poligoane asemenea. Construcția unui poligon asemenea cu un poligon dat. Descompunerea poligoanelor asemenea în același număr de triunghiuri asemenea și opuse la vîrf. Despre suma unghiurilor cu același vîrf ase-

meșenea. Centru de asemănare și raport de asemănare.

2. **Relații metrice:** Teoremele relative la înălțime și la o catetă într-un triunghi dreptunghic. Aplicații la cerc. Construcția mediei proporționale. Teorema lui Pitagora. Teorema referitoare la pătratul unei laturi într-un triunghi oarecare. Calculul înălțimilor. Teorema lui Stewart. Calculul medianelor și bisectoarelor. Calculul razei cercului circumscris. Segmente proporționale în cerc. Puterea punctului.

3. **Poligoane regulate:** Linia frîntă regulată, Poligon regulat. Construcția poligoanelor regulate inscrite în cerc și circumscrise unui cerc. Fiecare poligon regulat și se poate circumscrie un cerc și în fiecare poligon regulat se poate inscrie un cerc. Două poligoane regulate cu același număr de laturi sînt asemenea. Raportul de asemănare. Calcularea laturilor și apotemelor: patrulaterul, exagonului, triunghiului echilateral, în funcție de raza cercului circumscris. Relația dintre latura poligonului regulat cu n laturi înscris în cerc și latura poligonului regulat cu numărul dublu de laturi. Calculul laturii poligonului regulat circumscris în funcție de latura poligonului regulat cu același număr de laturi înscris în același cerc. Determinarea lungimii cercului. Lungimea unui arc de cerc.

4. **Arii:** Noțiuni despre măsurarea unei arii. Aria dreptunghiului, paralelogramului și rombului. Aria triunghiului în funcție de laturile, de raza cercului circumscris și de raza cercului înscris. Aria trapezului, a poligoanelor regulate, a cercului, sectorului circular și a segmentului de cerc. Compararea ariilor a două triunghiuri asemenea, a două poligoane asemenea, a două cercuri.

5. **Suprafațe:** Paralelogram. Proprietățile paralelogramului. Simetria față de un punct. Rombul, dreptunghiul și pătratul. Proprietățile lor. Mediana relativă la ipotenuza unui triunghi dreptunghic. Trapezul. Proprietățile trapezului isoscel. Proprietatea dreptei mijlocii în triunghi și în trapez.

6. **Drepte concurente în triunghi:** Concurența mediatorilor, înălțimilor, bisectoarelor și medianelor.

7. **Cercul:** Cercul. Tangentă și normală. Diametri, coarde și arce. Dependența dintre coarde și distanțele lor la centru. Distanța unui punct la un cerc. Locuri geometrice: a) al mijloacelor cordeilor care rămîn paralele cu o dreaptă dată; b) al diametrilor conjugăți; c) al mijloacelor cordeilor egale dintr-un cerc. Pozițiile relative a două cercuri. Unghiuri a două cercuri care se taie. Cercuri ortogonale.

8. **Măsură unghiurilor:** Unghiuri inscrite. Unghiuri cu vîrful în interior și exteriorul cercului. Cazuri particulare. Arc capabil de un unghi dat. Patrulater inscripșibil. Proprietățile lui. Condiția ca patru puncte să fie pe un cerc.

Din materia clasei a X-a: **ALGEBRA**

1. **Analiza combinatorie și binomul lui Newton:** Permutări, aranjamente și combinații. Produsul unor binoame care diferă prin termenii liberi. Formula binomului lui Newton. Proprietățile formulei binomului. Metoda inducției complete. Suma puterilor asemenea a primelor n numere naturale.

2. **Divizibilitatea numerelor și polinoamelor:** Teoremele de divizibilitate ale sumei și diferenței. Condiția ca un polinom $P(x)$ să fie divizibil prin $(x-a)$. Regula de formare a citului. Proprietățile divizibilității polinoamelor.

3. **Cel mai mare divizor comun și cel mai mic multiplu comun al numerelor și polinoamelor.** Aflarea c.m.m.d.c. al numerelor prin algoritmul lui Euclid. C.m.m.d.c. al polinoamelor. Proprietățile c.m.m.d.c. al polinoamelor. Un polinom care este divizibil prin $(x-a)$ și $(x-b)$ este divizibil și prin produsul lor. Aflarea c.m.m.m.c. al polinoamelor cu ajutorul c.m.m.d.c.

4. **Numere complexe:** Numerele complexe scrise sub formă algebrică. Operații cu ele. Forma trigonometrică a unui număr complex. Operații cu numere complexe exprimate sub formă trigonometrică. Formula lui Moivre. Rădăcinile unității. Ecuații binoame.

5. **Proprietăți ale polinoamelor și rezolvarea ecuațiilor.** Descompunerea polinoamelor în factori liniari. Polinom identic nul. Condiția ca două polinoame să fie identice. Metoda coeficienților nedeterminați. Condiția ca două ecuații să aibă aceleași rădăcini. Rădăcini comune a două ecuații. Relațiile între rădăcinile și coeficienții unei ecuații de gradul n.

meniu de definiție, domeniul valorilor, variabilă independentă. Funcții reale. Graficul unei funcții. Funcții elementare: polinoame, funcții raționale, funcția putere, funcția exponențială, funcția logaritmică, funcții circulare. Funcții compuse. Funcții monotone. Funcții inverse. Funcții circulare inverse.

VI. Limite de funcții: Definiția limitei unei funcții într-un punct. Criterii de existență a limitelor de funcții. Operații cu limite de funcții. Limitele funcțiilor elementare. Cazuri de excepție la operațiile cu limitele de funcții.

VII. Funcții continue: Definiția continuității unei funcții într-un punct și pe un interval. Operații cu funcții continue. Continuitatea funcțiilor elementare. Funcții continue care au valori de semne contrare la extremitățile unui interval.

VIII. Derivate: Probleme ce conduc la noțiunea de derivată (viteza unui mobil, tangenta la o curbă). Definiția derivatei unei funcții într-un punct și pe un interval. Derivatele funcțiilor: f(x)=c, f(x)=x, f'(x)=sin x, f'(x)=cos x. Operații cu funcții derivabile: suma, produsul, cîmul. Derivatele funcțiilor raționale și ale funcțiilor circulare. Derivata unei funcții compuse. Derivata unei funcții inverse. Derivata funcțiilor logaritmice, a funcțiilor exponențiale, a funcției putere, a funcției și a funcțiilor circulare inverse. Derivate de ordin superior. Aplicații la rădăcinile multiple ale unui polinom. Aplicații derivate la fizică (viteză, accelerație, debit, intensitatea cîmpului electric, densitate).

IX. Studiul funcțiilor cu ajutorul derivatelor: Teorema lui Rolle și teorema creșterilor finite. Intervalet de monotonie ale unei funcții, puncte de maxim și de minim. Convexitate și concavitate, puncte de inflexiune. Asimptote. Trasarea graficului funcțiilor. Aplicații: probleme de maxim și minim; separarea și aproximarea rădăcinilor reale ale unei ecuații.

X. Integrale: Primitive. Integrale. Proprietăți integrale. Integrarea prin părți. Schimbarea de variabilă. Calculul ariilor și volumelor. Aplicații integrale la fizică (centru de greutate, lucru mecanic). Notă: la secția serală nu se cere capitolul „Integrale”.

GEOMETRIA ANALITICĂ

I. Geometria pe o dreaptă. Segmente orientate. Teorema lui Chasles. Punct care împarte un segment într-un raport dat. Abscisa mijlocului unui segment.

II. Geometria în plan. Coordonatele carteziene rectangulare ale unui punct. Distanța dintre două puncte. Determinarea poziției unui punct pe o dreaptă care trece prin două puncte date. Coordonatele mijlocului unui segment. Direcția unei drepte. Unghiul a două drepte. Condițiile ca două drepte să fie paralele sau perpendiculare.

III. Linia dreaptă. Determinanții. Determinanți de ordinul II și III. Dezvoltarea după minoră. Regula lui Sarrus. Proprietăți. Orice linie dreaptă se reprezintă printr-o ecuație de gradul I. Orice ecuație de forma Ax+By+C=0 reprezintă o linie dreaptă. Semnificația coeficienților. Cazuri particulare. Ecuația dreptei ce trece prin două puncte. Ecuația dreptei în raport cu segmentele determinate pe axe. Condiții ca trei puncte să fie coliniare. Intersecția a două drepte. Condiția ca două ecuații să reprezinte aceeași dreaptă. Fasciole de drepte: a) ec trec printr-un punct dat; b) ec trec prin punctul de intersecție a două drepte date; c) paralele cu o dreaptă dată. Condiția ca trei drepte să fie concurente.

IV. Cercul: Ecuația cercului cu centrul în origine într-un punct oarecare. Determinarea ecuației unui cerc prin trei condiții. Intersecția unei drepte cu un cerc. Ecuațiile tangentei: într-un punct al cercului, paralelă cu o direcție dată, dintr-un punct exterior. Ecuația normalei. Puterea unui punct în raport cu un cerc. Axa radicală a două cercuri. Centrul radical. Intersecția a două cercuri. Aplicații la proprietățile cercului și locuri geometrice.

V. Elipsa: Definiția și ecuația elipsei. Elementele importante ale elipsei. Intersecția unei elipse cu o dreaptă. Ecuațiile tangentei și normalei la elipsă. Aplicații la proprietățile elipsei și locuri geometrice.

VI. Hiperbola: Definiția și ecuațiile hiperbolei. Elemente importante ale hiperbolei. Asimptote. Hiperbola echilaterală raportată la asimptote. Intersecția hiperbolei cu o dreaptă. Ecuațiile tangentei și normalei la hiperbolă. Aplicații la proprietățile hiperbolei și locuri geometrice.

VII. Parabola. Definiția și ecuația parabolei. Elemente importante ale parabolei. Intersecția parabolei cu o dreaptă. Ecuațiile tangentei și normalei la parabolă. Aplicații la proprietățile parabolei și locuri geometrice. Proprietatea optică a parabolei.

FIZICĂ

Secția reală Din materia clasei a XI-a

ELECTROMAGNETISMUL

a) Cîmpul magnetic al curentului electric. Cîmpul magnetic al curentului liniar, circular, al solenoidului. Intensitatea cîmpului magnetic. Legea Biot-Savart. Fluxul magnetic. Permeabilitatea magnetică. Unități de măsură. Electromagnet și aplicații. Forța electromagnetică. Acțiunea cîmpului magnetic asupra curentului electric. Aplicații tehnice ale forței electromagnetice. Instrumente de măsurat: ampermetru, voltmetru. Principiul de funcționare a electromotorului. Difuzor electrodinamic. c) Acțiunea reciprocă a curentilor electrice. Forță electrodinamică. Conturul electric. d) Echivalența unui magnet permanent cu un solenoid. Explicarea magnetismului

(sumar). e) Magnetismul pămîntesc (sumar).

INDUCTIA ELECTROMAGNETICĂ

a) Producerea tensiunii electromotoare de inducție. Tensiunea electromotoare indusă într-un conductor liniar. Factorii care determină mărimea și sensul tensiunii electromotoare de inducție. Legea lui Lenz privitoare la sensul tensiunii electromotoare de inducție. Explicarea electronică a inducției electromagnetice. b) Autoinducția. Inductanța. Unitatea de inductanță: henry-ul.

CURENTUL ALTERNATIV

a) Inducția într-o spirală care se rotește uniform într-un cîmp magnetic omogen. Producerea curentului alternativ. b) Frecvența, intensitatea și tensiunea curentului alternativ. Reactanță inductivă și capacivă în circuitul de curent alternativ. Impedanța. Legea lui Ohm la curentul alternativ. c) Defazarea. Energia și puterea curentului alternativ. d) Curentul trifazat. Conectarea în stea și în triunghi a receptoarelor de energie (sumar).

GENERATOARE, MOTOARE, TRANSFORMATOARE

a) Dinamul și motorul de curent continuu: reversibilitatea lor. b) Generatorul de curent alternativ: monofazat și trifazat. c) Motoare de curent alternativ. Motorul asincron. d) Transformarea curentului alternativ. Transformatorul. Transportul energiei electrice. Redresoare uscate. Noțiuni despre substanțele semiconductoră și întrebările lor în tehnica actuală. e) Bobina de inducție. Telefonul.

ELECTRIFICAREA

a) Bazele fizice ale electrificării. Problemele electrificării. b) Centrale termoelectrice. Centrale hidroelectrice. c) Distribuția și utilizarea energiei electrice în industrie, agricultură, transport și în viața de toate zilele. d) Electrificarea țării noastre. realizări obținute și perspective de viitor. Importanța electrificării pentru dezvoltarea economiei naționale și pentru ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii din patria noastră.

OSCILAȚII ȘI UNDE ELECTROMAGNETICE

a) Descărcarea oscilatorie a condensatorului. Circuit oscilant. Explicarea electronică a descărcării condensatorului. Oscilații amortizate și neamortizate. Rezonanța. b) Circuit oscilant deschis. Cîmpul electromagnetic. Undele electromagnetice. Propagarea lor. Antena. Proprietățile undelor electromagnetice. c) Oscilații electrice întreținute. Tuburi electronice. Dioda și funcționarea ei ca redresoare. Trioda, caracteristici. Funcțiunile triodei: generator, amplificator, redresoare. d) Radioemisia și radiorecepția cu nebuli sumare despre transistoare. Noțiuni de radiotelegrafie și despre oscilografii catodice. e) Importanța radiotehnicii și electronicii pentru activitatea științifică, pentru industrie și culturalizare. Dezvoltarea radiotehnicii și radiotehnicii electronice și automatizării în țara noastră.

STRUCTURA ATOMULUI

ELECTRONII. a) Emisia de electroni; termoelectrioni și fotoelectrioni. b) Masa electronului și variația ei cu viteza. INVELIȘUL ELECTRONIC ȘI NUCLEUL

a) Structura atomului. Invelișul electronic și nucleul. Modele atomice (Rutherford, Bohr). Nivelele energetice ale atomului. Emisia și absorbția energiei de către atomii. Serii spectrale. Formula Balmer. b) Dezintegrarea nucleului. Radioactivitatea. Razele alfa, beta și gama. Metode de cercetare în fizica nucleară. Camera Wilson. Numărătorul de particule. Transformările elementelor radioactive. Legea dezintegrării radioactive. Izotopi. c) Structura nucleului atomic. Mijloace de acțiune asupra nucleului atomic. Accelerarea de particule. Ciclotronul. Dezintegrarea artificială. Izotopi radioactivi și atomi marcați. Aplicații în industrie, agricultură, biologie și medicină. d) Energia nucleului atomic. Defectul de masă. Eliberarea energiei nucleare. Fisura nucleară. Reacția nucleară în lanț. Reactori nucleari. Explozia nucleară. Fuziunea nucleară. Noțiuni despre plasmă și întrebările ei actuale. Actualitatea și perspectivele folosirii energiei nucleare în scopuri pasnice.

Absolvenții secției unimaniste nu vor fi examinați din temele: Echivalența unui magnet permanent cu un solenoid. Explicarea magnetismului. Magnetismul pămîntesc. Explicarea electronică a inducției electromagnetice. Noțiuni de radiotelegrafie. Absolvenții secției serale nu vor fi examinați din tema: Noțiuni de radiotelegrafie și despre oscilografii catodice.

În probleme și în dezvoltarea temelor teoretice se vor folosi numai unitățile sistemului internațional de unități de măsură.

CIMIE

Secția reală și unimanistă Din materia clasei a XI-a

HIDROCARBURILE

1. Hidrocarburi. Clasificarea lor. 2. a) Hidrocarburi aciclice saturate. Definiție. Stare naturală. Nomenclatură. Serie de omologi. Izomerie. Radicali organici. Teoria structurii compuşilor organici a lui Butlerov. b) Proprietăți fizice și chimice ale hidrocarburilor saturate (Reacția de substituție, reacția de cracare, ardere). c) Metanul. Stare naturală. Metanul — bogăție naturală a țării noastre. Preparare. Proprietăți. Întrebări. Clorofurmul. Tetraclorura de carbon. 3. Hidrocarburi olefinice. Definiție. Structură. Nomenclatură. Proprietăți fizice. Proprietăți chimice (Reacții de adiție — regula lui Markovnikov. Oxidare. Ardere). 4. Hidrocarburi acetenice. Definiție. Structură. Nomenclatură. Proprietăți fizice. Proprietăți chimice (Reacții de adiție, polimerizare, oxidare, combinații cu metale).

5. Cauciucul. Cauciucul natural. Cauciucul sintetic. Polimerizarea divinilului și izoprenului. Dezvoltarea industriei cauciucului în țara noastră.

6. a) Hidrocarburi aromatice. Definiție. Clasificare (mono și polinucleare). b) Benzenul. Starea naturală și obținerea din gudroane. Proprietăți fizice. Structura moleculară. Proprietăți chimice. Întrebări. c) Hidrocarburi aromatice polinucleare. Naftele. Antracenul. Noțiuni generale. Întrebări. d) Caracterizarea generală a hidrocarburilor aromatice. Proprietăți fizice și chimice. Prepararea lor industrială. Distilarea uscată a cărbunelui de pămînt. 7. Petrolul. Stare naturală. Compoziție. Extragerea petrolului. Proprietăți fizico-chimice. Derivatele principale ale petrolului. Petrolul, materia primă în industria petrochimică. Dezvoltarea impetuoaasă a industriei legate de extragerea și prelucrarea petrolului în anii puțeri populari.

FUNCȚIUNI ORGANICE FĂRĂ AZOT

1. a) Alcooli. Definiție. Clasificare (mono și polioalcooli; alcooli primari, secundari, terțiar). Nomenclatură. Proprietăți fizice și chimice. b) Alcoolul metilic și alcoolul etilic. Preparare. Distilarea uscată a lemnului. Proprietăți. Întrebări tehnico-industriale. c) Glicerina. Preparare. Proprietăți. Întrebări tehnico-industriale. 2. a) Noțiuni despre fenoli. b) Fenolul (acidul fenic). Preparare. Proprietăți. Întrebări. Fenolul ca materie primă în fabricarea masei plastice. Comparate între alcooli și fenoli. 3. Aldehide. Definiție. Nomenclatură. Preparare prin oxidarea alcoolilor. Proprietăți fizice și chimice. Aldehida formică. Importanța ei. 4. Cetone. Definiție. Preparare. Acetona. Proprietățile și întrebările ei. 5. a) Acizi organici. Definiție. Clasificare. Nomenclatură. Proprietăți fizice și chimice. b) Acidul formic. Acidul acetic. c) Acizi grași. (Acizi: butiric, palmitic, stearic, oleic). 6. a) Esterii. Definiție. Preparare. b) Grăsimi. Definiție. Clasificare. Proprietăți fizice și chimice. (Hidrogenarea grăsimilor, saponificare). Săpunuri. 7. a) Zaharide. Definiție. Clasificare. b) Monozaharide. Glucoza. Răspîndirea în natură. Proprietăți. Întrebări. c) Dizaharide. Zahărul. Obținerea zahărului din sfecla de zahăr. Proprietăți. Întrebări. Dezvoltarea în țara noastră a culturii steclei de zahăr și a construcțiilor de fabrici pentru prelucrarea ei. d) Amidonul. Formarea amidonului în plante. Fotosinteza. Prelucrarea amidonului. e) Celuloza. Proprietăți. Prelucrarea celulozei. Hirtia. Mătasea artificială. Nitroceluloze; întrebările lor. Dezvoltarea industriei hirtiei și celulozei în țara noastră după 23 August 1944.

FUNCȚIUNI ORGANICE CARE CONTIN AZOT

1. Noțiuni despre nitroderivați. Nitrobenzenul. Preparare. Trinitrotoluenul. Trinitrofenolul. 2. Noțiuni despre amine. Anilina. Preparare. Proprietăți și întrebări. 3. Noțiuni despre amiduri. Ureea. 4. Noțiuni despre nitrili. Acidul cianhidric. 5. Noțiuni despre amino-acizi. Glicocolul. 6. Substanțe proteice. Definiție. Proprietăți. Rolul substanelor proteice în procesele vitale. Hidroliza substanelor proteice. Problema sintezei substanelor proteice.

SINTEZE ORGANICE. DEZVOLTAREA INDUSTRIEI CHIMICE ÎN ROMÂNIA SOCIALISTĂ

1. Substanțele plastice. Noțiuni despre obținerea, proprietățile și folosirea lor. 2. Substanțele colorate. Noțiuni despre obținerea, proprietățile și folosirea lor. 3. Antibiotici. Noțiuni despre substanțele mai importante și despre folosirea lor. 4. Industria chimică în Republica Socialistă România. Contribuția industriei chimice la dezvoltarea agriculturii socialiste și la ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor din patria noastră.

ATÎT LA CHIMIE CIT ȘI LA FIZICĂ SE VA CERE CANDIDATUL SĂ ARATE ȘI APLICAȚIILE TEHNICO-INDUSTRIALE, AGRICOLE SAU DIN ALTE DOMENII ALE FENOMENELOR ȘI LEGILOR FIZICE ȘI CHIMICE, APLICAȚII CARE AU FOST STUDIATE DE ELEVI ÎN ȘCOALĂ.

ISTORIA ROMÂNIEI

Din materia clasei a XI-a

Orinduirea comunei primitive pe teritoriul țării noastre

Trăsăturile caracteristice ale orinduirii comunei primitive: vechimea, continuitatea vieții omenești, periodicizarea orinduirii comunei primitive pe teritoriul țării noastre; viața economică și socială. Geto-dacii și felul lor de viață. Descompunerea comunei primitive și apariția uniunilor de triburi în Dacia.

Orinduirea sclavagistă pe teritoriul țării noastre

Trăsăturile caracteristice ale orinduirii sclavagiste. Statul sclavagist începtor în timpul lui Burebista și refacerea și consolidarea statului dac în timpul lui Decebal. Cucerirea Daciei de către romani și transformarea unei mari părți din Dacia în provincie romană. Combateră falselor teorii despre „nimicirea” dacilor. Dacia în timpul stăpînirii romane. Retragerea aureliană; continuitatea daco-romaniilor în Dacia și combaterea falselor teorii despre așa-zisa „golire” de populație a Daciei.

Orinduirea feudală pe teritoriul țării noastre

Feudalismul timpuriu pe teritoriul patriei noastre sec. X—XIV. Formarea și dezvoltarea vjvodărilor Transilvaniei sec. X—XIV.

Formarea statelor feudale independente Tera Românească și Moldova.

Dezvoltarea socială și economică a țărilor române la sfîrșitul sec. al XIV-lea și în secolul al XV-lea. Tera Românească și Moldova în timpul lui Mircea cel Bătrîn și Alexandru cel Bun; începutul luptei de apărare împotriva invaziei turcești.

Răscoola populară de la Boblna. Lupta antiotomană sub conducerea lui Iancu de Hunedora.

Consolidarea Țării Românești și lupta pentru independență în timpul lui Vlad Tepeș. Dezvoltarea Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare; războaiele de apărare conduse de Ștefan cel Mare.

Războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja.

Dezvoltarea țărilor române în sec. al XVI-lea. Transilvania principat autonom; lupta pentru independență sub conducerea lui Petru Rareș și consolidarea puterii domnești în timpul lui Matei Basarab și Vasile Lupu.

Dezvoltarea Țării Românești în timpul lui Constantin Brîncoveanu. Moldova în timpul domniei lui Dimitrie Cantemir.

Cucerirea Transilvaniei de către habsburgi; lupta de eliberare de sub jugul habsburgic.

Regimul turco-fanariot în Tera Românească și Moldova.

Răscoola iobagilor din Transilvania condusă de Horia, Cloșca și Crișan.

Răscoola populară condusă de Tudor Vladimirescu — prolog al revoluției din 1848.

Țările române în perioada pregătitoare revoluției de la 1848.

Orinduirea capitaliștă

Revoluția burgheză-democratică din 1848 în țările române. Unirea Moldovei cu Tera Românească — formarea statului național român.

Dezvoltarea României între anii 1859—1866; reformele din timpul lui Alexandru Ion Cuza; lupta pentru desăvîrșirea Unirii.

Dezvoltarea României între anii 1866—1877. Războiul pentru independența de stat a României.

Dezvoltarea Transilvaniei între anii 1848—1900.

Situația economică, socială și politică a României în anii 1878—1900. Situația economică și socială a României în anii 1900—1914.

Răscoola țărănilor din 1907. Dezvoltarea Transilvaniei în anii 1900—1914.

România în timpul primului război mondial. Situația României în anii 1917—1918; amploarea luptelor revoluționare.

Unirea Transilvaniei cu România — încheierea procesului de formare a statului național român.

Situația economico-socială a României la sfîrșitul primului război mondial.

Creșterea avîntului revoluționar. Crearea Partidului Comunist din România — cîștigă istorică în dezvoltarea mișcării muncitorești din România, în viața poporului român.

România în anii 1923—1928. Situația României în anii crizei economice din 1929—1933; lupta clasei muncitoare pentru ieșirea revoluționară din criză. Eroicele lupte muncitorești din 1933 organizate și conduse de P.C.R., moment culminant al luptelor muncitorești din România din perioada crizei.

România în perioada pregătirii celui de-al doilea război mondial și a creșterii pericolului fascist 1934—1940.

Situația politică a României în anii 1940—1944; instaurarea dictaturii militar-fasciste; împingerea României în războiul antisovietic.

Lupta maselor populare sub conducerea P.C.R. pentru răsturnarea dictaturii militar-fasciste și pentru întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

Revoluția populară în țara noastră. Insurecția armată antifascistă din august 1944 inițiată, organizată și condusă de P.C.R.

Participarea României la războiul antihitlerist.

Lupta maselor populare conduse de P.C.R. pentru instaurarea puterii democrat-populare în anul 1944—1945. Reforma agrară, caracterul ei democratic.

Consolidarea regimului democratic-popular (1945—1947). Conferința Națională a P.C.R.

Lupta pentru refacerea și dezvoltarea economiei naționale.

Consolidarea situației internaționale a României; încheierea tratatului de pace cu România.

Orinduirea socialistă

Începutul revoluției socialiste în țara noastră; înlăturarea monarhiei, proclamarea R.P.R.

Schimbările survenite în viața socială, economică și politică în România după 1947. Înfăptuirea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare pe baza principiilor marxist-leniniste.

Victoria socialismului în țara noastră. Republica Socialistă România — stat independent, suveran și unitar.

Întărirea continuă a statului nostru socialist; Constituția Republicii Socialiste România.

Trăsăturile caracteristice ale orinduirii sclavagiste. Statul sclavagist începtor în timpul lui Burebista și refacerea și consolidarea statului dac în timpul lui Decebal. Cucerirea Daciei de către romani și transformarea unei mari părți din Dacia în provincie romană. Combateră falselor teorii despre „nimicirea” dacilor. Dacia în timpul stăpînirii romane. Retragerea aureliană; continuitatea daco-romaniilor în Dacia și combaterea falselor teorii despre așa-zisa „golire” de populație a Daciei.

mingway. Man is Not Made for Defeat.

La gramatică se va examina din morfologia și sintaxa studiate în clasele VIII—XI, pe bază de exerciții lexicale, lexico-gramaticale, traduceri ușoare din limba engleză în limba română și din limba română în limba engleză. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde cel mai uzual material lexical al claselor VIII—XI.

LIMBA FRANCEZĂ

Perioadele importante și curențele literare: Evul mediu.

Renasterea. Francois Rabelais: Le jugement d'un fou. Clasicismul. Molière: Don Juan — Don Juan et le créancier. La Fontaine: Le loup et l'agneau; La coche et la mouche.

Epoca lumilor. Voltaire: Une dansae significative: Jeannot et Colin.

Romantismul. Victor Hugo: Les Misérables; Cosette va chercher de l'eau; Cosette cède à cote dans l'ombre avec l'inconnu.

Realismul critic. Honoré de Balzac: Eugénie Grandet (Les dernières jours d'un avare). Emile Zola: Germinal (Un jour de paye); Alphonse Daudet: La dernière classe; La rentrée des troupes. Guy de Maupassant: Le Père Millou. Anatole France: La dent. La bienfaisance universelle.

Poezia în a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Arthur Rimbaud: Le dormeur du val.

Literatura sec. al XX-lea. Henri Barbusse: La Conversion de Ion Greco. Louis Aragon: Du Poète à son parti. Paul Eluard: Gabriel Péri.

La gramatică se va examina din problemele de morfologie și sintaxă studiate în clasele VIII—XI, pe bază de exerciții lexicale, lexico-gramaticale, traduceri ușoare din limba franceză în limba română și din limba română în limba franceză. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde materialul lexical uzual învățat în clasele VIII—XI.

LIMBA GERMANĂ

J. W. Goethe: Erlkönig și fragmente din Faust.

Fr. Schiller: Der Handschuh și fragmente din Kabale und Liebe.

H. Heine: Die schlesischen Weiber. Heines Autobiographie W. Victor. Proletariat aller Länder, vereinigt euch! Wie Karl Marx seinen Lebensweg wählte. Fr. Wolf: Der an den Schlaf der Welt rührt-Lenin. E. Weinert: Zwei Mann auf Beobachtung. F. C. Weiskopf: Der Schemel; Nachkommen oder Vorfahren? E. Strittmatter: Der entimte Acker.

A. Margul-Sperber: Das Landeswappen; Der Dichter lauscht in die Zeit. A. Breitenhofer: Ein Interview. Fr. Liebhard: Du führst uns, Partei.

La gramatică se va examina din problemele de morfologie și sintaxă prevăzute în programele claselor VIII—XI, pe bază de exerciții și traduceri ușoare din limba germană în limba română și din limba română în limba germană. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde materialul lexical uzual înscușit în clasele VIII—XI.

LIMBA RUSĂ

A. S. Pușkin: viața și activitatea literară; poezia „Mesaj celor din Siberia”. N. V. Gogol: viața și activitatea literară; comedia „Revizorul” (fragment). M. A. Nekrasov: viața și activitatea literară; poezia „Drumul de fier” (fragment). L. N. Tolstoi: viața și activitatea literară; „Război și pace” (fragment). A. P. Cehov: viața și activitatea literară. A. M. Gorki: viața și activitatea literară; romanul „Mama”, Cuvîntarea lui Pavel Vlasov la judecătoria (fragmente). Fragmente din poemul „Vladimir Ilici Lenin” de V. V. Malakovski. A. N. Tolstoi: povestirea „Caracterul rus” (fragment). M. A. Solohov: povestirea „Soarta unui om” (fragment). A. A. Fadeev: romanul „Tînră gardă” (fragment).

La gramatică se va examina din morfologia și sintaxa propoziției studiate în clasele VIII—XI, pe bază de exerciții lexicale, lexico-gramaticale, traduceri ușoare din limba rusă în limba română și din limba română în limba rusă. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde cel mai uzual material lexical al claselor VIII—XI.

LIMBA LATINĂ

Curs de zi

1. C. I. Caesar: „De bello Gallico” VI, 13 (Clasele sociale în Galia); VI, 21, 22 (Informații relative la germani); VII, 1, 5—8 (Revolta generală în Galia); VII, 89 (Sufletul și conducătorul revoltei a fost Vercingetorix).

2. M. T. Cicero: „In Verrem” (acțiunea prima) 2, 3, 14 (Venalitatea aristocrației romane); „In Catilinam”; I, 1 (Cicero acuză pe Catilină); „In Catilinam”; I, 27 (Patria învinuiește pe consul de indulgență față de Catilină).

3. Titus Livius: „Ab Urbe condita”. II, 23 (Plebeii se revoltă din pricina datoriei); „Ab Urbe condita” — IX, 5—6 (Furcile Caudine).

4. P. Ovidius Naso: „Tristitia” — III, 12 (Amintiri); „Tristitia” — I, 3, 1—46, 79—86 (Cea din urmă noapte la Roma).

5. T. Lucretius Flaccus: „Ars Poetica” — 38—41, 46—49, 60—62, 99—103, 309, 317—318, 408—411.

6. P. Vergilius Maro: „Eneida” I, 1—11 (Expunerea subiectului și invocarea); I, 113—123 (Descrierea furtunii); II, 1—12 (Începutul povestirii lui Eneas); II, 40—49 (Cuvîntarea lui Laocoon).

7. Q. Horatius Flaccus: „Ars Poetica” — 38—41, 46—49, 60—62, 99—103, 309, 317—318, 408—411.

8. P. C. Tacitus: „Annales” — I, 5 (Moartea lui Augustus); I, 12 (Tiberius și senatul); I, 15 (Tiberius și poporul).

Curs fără frecvență

1. C. I. Caesar: „De bello Gallico” — VI, 13, 15 (Clasele sociale în Galia); VI, 21, 22 (Informații relative la germani); VII, 1, 5—8 (Revolta generală în Galia); VII, 89 (Sufletul și conducătorul revoltei a fost Vercingetorix).

2. M. T. Cicero: „In Verrem” (acțiunea prima) 2, 3, 14 (Venalitatea aristocrației romane); „In Catilinam”; I, 1 (Cicero acuză pe Catilină); „In Catilinam”; I, 27 (Patria învinuiește pe consul de indulgență față de Catilină).

3. Titus Livius: „Ab Urbe condita”. II, 23 (Plebeii se revoltă din pricina datoriei); „Ab Urbe condita” — IX, 5—6 (Furcile Caudine).</